

MITES I VERITATS SOBRE LA PROHIBICIÓ DE FUMAR EN EL MÓN DE LA RESTAURACIÓ

El consum de tabac i els locals d'hostaleria

FRANCESC ABELLA PONS
ESPECIALISTA EN ADICCIONS

Molt se sap i molt s'ha dit ja sobre els efectes perjudicials del tabac, no en farem aquí ara una extensa explicació. Les evidències científica, sanitària i social en són un bon testimoni. Tot i així, a Espanya segueixen havent-hi entre 55 i 60.000 morts atribuïbles a aquesta substància anualment (envers les 8.500 atribuïbles a l'alcohol. D'aquestes morts, 3.200 són degudes al tabac passiu. Aquest és ara per ara el gran repte que tenim davant. L'exposició al fum del tabac és acumulativa: a més hores d'exposició més risc de patir malalties relacionades amb la substància. S'estima que a Espanya es registren 1.000 víctimes anuals només entre els treballadors del sector de l'hostaleria.

No és d'estranyar doncs, l'interès de les autoritats sanitàries en posar solució al problema. Les normes, prohibicions i regulacions són de difícil acceptació però la societat n'està plena, algunes de còmodes i altres d'incòmodes, però amb la única finalitat del be comú. Els nostres pares explicaven que abans es podia escopir en molts locals (a la barberia, al bar, etc) dins uns recipients preparats per aquest fi. Ara ens semblaria del tot anti higiènic i fins i tot fastigós. Als nostres nets els semblarà que fos impossible que als bars i restaurants es podés fumar.

La recent Llei 28/2005 es va atrevir amb unes normes prou valentes, com prohibir totalment la publicitat i promoció dels productes derivats del tabac. Va prohibir també fumar en espais de més de

cent metres quadrats, tot deixant a la voluntat dels propietaris de bars i restaurants la decisió de deixar fumar o no en els espais de menys tamany. La propera Llei també ho prohibirà ara, atès que el dret dels treballadors, en primer lloc i dels clients després, a no respirar un fum amb un elevat potencial contaminant preval als interessos econòmics.

Durant aquest període d'aplicació de la Llei i de les temudes restriccions s'han publicat múltiples treballs científics que en demostren el seu encert. S'han reduït els ingressos hospitalaris per càncer entre un 8% i un 40%. S'ha reduït també un 17% els ingressos hospitalaris per infart agut de miocardi. En un altre estudi sobre els símptomes respiratoris i l'exposició al fum ambiental del tabac en una cohort de treballadors de bars, restaurants, pubs i discoteques de cinc comunitats autònomes (durant octubre-desembre de 2005, abans de l'aplicació de la Llei i octubre-desembre de 2006, després de la llei), ha demostrat que els treballadors no fumadors van obtenir una millora de la seva salut respiratòria en aquells que treballaven en establiments amb prohibició total de fumar. Es va observar una reducció significativa del 98% dels símptomes respiratoris estudiats, mentre que no es van apreciar canvis significatius en els treballadors d'establiments on es permetia fumar, tant en zones habilitades com en tot el local.

Els arguments sanitaris són prou contundents. Per què doncs es segueix qüestionant el tema? Diversos són els arguments que des de la indústria de l'hostaleria es venen donant. Per exemple que a Irlanda s'haurien perdut el 24% dels bars

La prohibició de fumar no perjudica el compte de resultats d'un establiment que es gestioni com cal

(de 6.896 a 5.211) i un 8% dels restaurants (de 4.279 a 3.908). La realitat és que abans de l'entrada en vigor de la Llei que prohibia fumar en els bars irlandesos, les vendes d'alcohol van caure un 15% entre 2001 i març del 2004. Les dades de la Central Statistics Office van revelar que els beneficis dels bars van caure un 3,8% durant els primers nou mesos de la Llei però van pujar en un 2,3% entre setembre i novembre del 2004. En aquest mateix país, el primer any de la llei els ingressos van caure un 1% menys que en els tres anys anteriors. Els hostalers asseguraven que els ingressos caurien un 24% des del primer any. Un altre estudi realit-

zat en 38 locals abans i després de la llei va demostrar que la contractació de personal va créixer un 11%.

A Espanya l'Associació Unió de Consumidores de Galícia refereix que els locals públics que van decidir prohibir totalment el consum de tabac en el seu interior van registrar beneficis econòmics. A més, els locals de menjars ràpids, en què molts d'ells han apostat obertament per declarar-se espais sense fum, han augmentat la seva facturació un 3% a l'any després de la Llei. Hi ha una altra dada de pes, el 68% de la població és partidària que es prohibeixi totalment fumar en espais d'oci i res-

tauració, i el 32% diuen que anirien més a aquests llocs si s'apliqués la prohibició contra el 16% que afirmen que les seves visites a bars i restaurants disminuirien si es prenguess a aquesta mesura.

Una cosa sí és certa, sempre tancarà bars i restaurants, com tancarà tallers mecànics, gestories, sabateries o qualsevol altre negoci de cara al públic. En un establiment que es tracta be a la gent, es menja amb qualitat i amb un preu raonable, el què es pugui o no fumar, segurament l'afectarà ben poc en la seva economia i en el seu futur com a negoci.

Un tema són les dades contrastades i l'altra, ben diferent, la psicosis de caos i de ruïna que es vol transmetre. No és possible que els interessos d'uns prevalguin sobre la salut de tots. Caldria recordar una cèlebre frase de Sir George Young, diputat conservador i ministre de sanitat d'Anglaterra quan, ja al 1979 deia que la solució al problema del tabaquisme no es trobava en els laboratoris d'investigació, ni en els quiròfans dels hospitals, sinó en els parlaments de les nacions democràtiques.

Els arguments aportats tant per la indústria del tabac com els de l'hostaleria són fruit, moltes vegades de la por a allò desconegut i del por de generar confusió entre la gent. Al 1990, un article en el diari ABC parlava que els autobusos de tràfic augmentarien seriósament per la prohibició de fumar en els transports públics, ja que els fumadors no agafarien ni el metro ni l'autobús i es llançarien als carrers amb els seus cotxes. Deixem que els qui entenen del tema prenguin les decisions correctes, decisions que tenen a veure amb el be comú i la voluntat de la majoria.

LA OPINIÓ DE LOS LECTORES

Agraïment als centres d'estudis, associacions i institucions de la ciutat i les Terres de Lleida i de la Franja

Aquest dissabte passat, el bon amic Miquel Torres, del Grup de Recerques de les Terres de Ponent, em va fer arribar el dossier que van presentar conjuntament amb les associacions Amics del Bisbe Deig i Amics de la Seu Vella, com a promotores de la meua candidatura al premi Recreacat 2010, que atorguen la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i l'Institut Ramon Muntaner.

El dossier incorpora l'adhesió de gairebé un centenar d'institucions, centres d'estudis i escolars, associacions i entitats culturals i cíviques de la ciutat de Lleida i del conjunt del territori, més un altre bloc d'adhesions particulars. Una iniciativa que els promotors havien donat a conèixer, en el marc de la Jornada de

Treball XXXIX del Grup de Recerques de les Terres de Ponent, celebrada el 13 de desembre de 2009, a la població d'Anglesola.

Escric aquestes ratlles, perquè sento la necessitat d'expressar-vos públicament el meu profund agraïment, sobretot per la dificultat de fer-ho un per un. Tanmateix ho intentaré.

Agraïment i joia, perquè es tracta d'un premi que ha sortit de vosaltres, de la gent que coneixu el territori, us l'estimeu, l'estudieu, el defenseu, el protegiu, el difoneu.

Un guardó que reconeix un posicionament clar a favor d'aquestes pàtries xiques que tots tenim, de les que tots, d'una manera o d'una altra, en formem part, i que amb la seva dignificació, a través dels estudis, reforcen i asseguruen els fonaments d'aquest poble que, també entre tots, antics, nous i més nous, hem anat, anem i anirem construint, dia a dia.

Sempre m'ha guiat aquest

convenciment, i així l'he anat desenvolupant, tant a Barcelona com, des de ja fa dues dècades, a la ciutat i les Terres de Lleida, i ja sigui des del voluntariat com des de la gestió remunerada.

Sempre, doncs, procurant estar al costat i aprendre d'aquells estudiosos, d'aquella gent que, d'una manera o d'una altra, s'estima la seva terra i la coneix millor que ningú, i amb qui cal treballar conjuntament; una gran tasca, sens dubte, que feu i possibilitau les entitats i centres d'estudis locals.

Gràcies a tots vosaltres, vaig rebre aquesta distinció, però, està clar, és molta la gent que la mereix molt més que jo en unes terres i en una cultura com la nostra sotmesa, massa sovint, a la incomprensió.

A les Terres de Lleida, s'hi ha afegit històricament allunyament, "Il·lunyania", fins i tot, una certa indiferència o, simplement, desconeixement des dels àmbits gestors del

país. Sortosament, les coses han anat canviant i, certament, el treball de les diferents entitats ha tingut un paper rellevant en aquest sentit, conjuntament amb l'impuls a la recerca que exerceix la Universitat, perquè la mirada també es dirigeixi cap a ponent, el de la muntanya i el de la plana.

Moltes gràcies, de veritat, per haver impulsat aquesta nominació, però el premi és, realment, vostre, gent de la Terra Ferma, gent ferma, molt ferma.

Us pertany, perquè tot allò que heu focalitzat en aquesta ocasió en mi no és més que el reflex d'un treball col·lectiu, de persones com vosaltres que malden, dia a dia, amb la humilitat de la feina constant i sovint poc entesa, per tal que sempre tinguem els millors eines per reconèixer-nos i per anar millorant individualment i col·lectivament.

Moltes gràcies, companys.

Joan J. Busqueta Riua
LLEIDA

Factures i majoria absoluta a l'Ajuntament de Lleida

Quan els/les tecnòcrates ens endisem en el món de la política, hem d'estar preparats per acceptar que la legislació en aquest àmbit no és del tot perfecta i que la majoria absoluta debilita la seva aplicació en matèria d'accés a la informació, control i fiscalització de l'acció de govern.

Però una cosa es lidiar amb la majoria absoluta i altra, molt diferent, assistir estupefacta a l'intent d'anihil·lar l'oposició, a la rebaixa fins a l'ínfim de qualsevol dels drets que el nostre sistema constitucional atorga als membres electes per a què duguin a efecte totes i cadascuna de les seves tasques.

Això és, precisament, el que està passant a l'Ajuntament de Lleida.

Sí, dit clarament, l'ataleia-ment per majoria absoluta del

grup del PSC en la gestió diària de la ciutat ha fet oblidar a l'equip de govern que les urnes no atorguen la condició de divinitat i que la condició humana és inherent al càrrec, motiu pel qual el legislador estableix sistemes per a que aquells que també han estat escollits pel ciutadà, coneixin, avaluin, i comparteixin la gestió diària de ciutat.

No és la meua intenció embolicar el lector amb tot el seguit de normes i interpretacions jurisprudencials que el desenvolupament de la democràcia ha fet possible per establir com a màxima premissa i principi que tots els regidors tenen dret a l'accés a la informació (sobretot a l'econòmica, i en especial, a les factures, sí, aquells documents que justifiquen moltes de les despeses de l'administració i permeten alhora saber a què es destina una part de l'erari públic).

Es curiós com aquest terme "factures", provoca un estat d'excitació i recel en els re-